

Soms is wat
je ziet, niet wat je
denkt te zien...

'Spannend,
schokkend en
onmogelijk weg
te leggen.'

★★★★★

Goodreads

WAT DE HULP WEET

FREIDA
MCFADDEN

PSYCHOLOGISCHE THRILLER

WAT DE HULP WEET

Freida McFadden

Wat de hulp weet

Vertaald door Marie-Louise van Dongen

Uitgeverij VBKLab

VBKMedia B.V. / Utrecht

ISBN 9789032520496 (paperback)

ISBN 9789032520472 (e-book)

ISBN 9789032520489 (audioboek)

NUR 332

© 2023 Freida McFadden

Oorspronkelijke titel *The Housemaid's Secret*

Vertaling Marie-Louise van Dongen

Omslagontwerp Margo Togni

Zetwerk Crius Group, Hulshout

Alle rechten voorbehouden

Uitgeverij VBKLab vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Voor de papieren editie van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

VBK
LAB

PROLOOG

Vanavond word ik vermoord.

De bliksem flitst om me heen, verlicht de woonkamer van het vakantiehuisje waar ik de nacht doorbreng en waar mijn leven binnenkort abrupt ten einde zal komen. Ik kan de houten vloer nog net onderscheiden, en een fractie van een seconde verbeeld ik me dat ik uitgestrekt op die planken lig. Onder me breidt een rode plas zich uit tot een vervormde cirkel, terwijl het vocht in het hout trekt. Mijn ogen staren in het niets. Mijn mond staat een klein stukje open; een stroompje bloed loopt langs mijn kin omlaag.

Nee. Née.

Niet vanavond.

Als het weer donker wordt in het huisje loop ik op goed geluk voor me uit tastend weg van de gerieflijke bank. Het is een zwaar onweer, maar niet zo zwaar dat de stroom erdoor uitvalt. Nee, iemand heeft die uitgeschakeld, iemand die vanavond al een moord heeft gepleegd en ervan uitgaat dat ik het volgende slachtoffer zal zijn.

Het begon allemaal met een simpel schoonmaakbaantje. En nu eindigt het er misschien mee dat mijn bloed van de vloer wordt opgedweild.

Ik wacht op een nieuwe bliksemflits om te zien waar ik heen moet en ga dan voorzichtig richting de keuken. Ik heb geen plan, maar in de keuken liggen voorwerpen die ik als wapen zou kunnen gebruiken. Er staat een messenblok, maar zelfs een vork zou goed van pas kunnen komen. Met alleen mijn blote handen ben ik de klos. Met een mes heb ik misschien een kans.

De keuken heeft grote ramen, waardoor er daar iets meer licht naar binnen valt dan in de rest van het huisje. Mijn pupillen verwijden zich om zo veel mogelijk in me op te kunnen nemen. Ik strompel naar het aanrecht, maar na drie stappen op het linoleum glijden mijn voeten onder me vandaan en beland ik met een klap op de vloer. Ik val zo hard op mijn rechterheup dat de tranen me in de ogen springen.

Eerlijk gezegd had ik al tranen in mijn ogen.

Terwijl ik overeind probeer te krabbelen, besef ik dat de keukenvloer nat is. De bliksem flitst weer, en ik kijk naar mijn handen. Ze zijn allebei besmeurd met iets roods. Ik ben niet uitgegleden over een plas water of gemorste melk.

Ik ben uitgegleden over een plas bloed.

Ik blijf even zitten en controleer mijn lichaam. Ik zie nergens een wond. Ik ben nog heel. Dat betekent dat het bloed niet van mij is.

Nóg niet, in elk geval.

Kom in beweging. Nu. Het is je enige kans.

Deze keer lukt het me om te gaan staan. Ik weet bij het aanrecht te komen en slaak een zucht van verlichting als mijn vingers het koude, harde oppervlak raken. Op de tast probeer ik het messenblok te vinden, zonder succes. Waar is dat ding?

Dan hoor ik voetstappen. Ze komen dichterbij. Het is moeilijk te bepalen, vooral omdat het zo donker is, maar ik weet vrij zeker dat er iemand bij me in de keuken is. Mijn nekharen gaan overeind staan als ik in een paar priemende ogen kijk.

Ik ben niet langer alleen.

De moed zinkt me in de schoenen. Ik heb een ongelofelijke beoordelingsfout gemaakt. Ik heb een buitengewoon gevaarlijk iemand onderschat.

En daar zal ik de ultieme prijs voor moeten betalen.

DEEL I

1

MILLIE

DRIE MAANDEN EERDER

Na een uur boenen is Amber Degraws keuken nagenoeg smetteloos.

Aangezien Amber voor zover ik weet al haar maaltijden afhaalt bij restaurants in de buurt, heb ik het gevoel dat het eigenlijk verspilde moeite is. Als ik erom zou moeten wedden, zou ik zeggen dat ze niet eens weet hoe ze haar geavanceerde oven aan moet zetten. Haar enorme, schitterende keuken is uitgerust met apparatuur die ze vrijwel zeker nog niet één keer heeft gebruikt. Ze heeft een slowcooker, een rijstkoker, een airfryer, en zelfs een zogenaamde voedseldroger. Het lijkt enigszins tegenstrijdig dat iemand die acht verschillende vochtinbrengende crèmes in haar badkamer heeft staan, een voedseldroger heeft. Maar wie ben ik om daarover te oordelen?

Oké, dat doe ik dus wel. Een beetje.

Maar ik heb al die ongebruikte apparaten stuk voor stuk ge-poetst. Ik heb de koelkast schoongemaakt, een stapel serviesgoed opgeborgen en de vloer zo glanzend gedweild dat ik mijn spiegelbeeld er haast in kan zien. Nu alleen nog de laatste lading was wegwerken en het penthouse van de familie Degraw is weer om door een ringetje te halen.

‘Millie!’ hoor ik Amber buiten adem roepen. Ik veeg het zweet van mijn voorhoofd. ‘Millie, waar bèn je?’

‘Hier!’ roep ik terug, hoewel het niet moeilijk te raden is waar ik ben. Het appartement, in feite twee appartementen die zijn samengevoegd tot één superappartement, is groot, maar zó groot

nu ook weer niet. Als ik niet in de woonkamer ben, ben ik vrijwel zeker in de keuken.

Amber komt de keuken binnenzeilen, zoals gewoonlijk onberispelijk verzorgd en gekleed in een van haar vele designerjurken. Deze heeft een zebraprint, een diepe V-hals en mouwen die taps toelopen tot om haar smalle polsen. Ze draagt er bijpassende laarzen bij met zebrastrepen. Hoewel ze er zoals altijd oogverblindend mooi uitziet, twijfel ik of ik die outfit een compliment waard vind of dat hij me te veel doet denken aan een safari in Afrika.

‘Daar ben je!’ zegt ze met een licht beschuldigende klank in haar stem, alsof ik niet precies ben waar ik hoor te zijn.

‘Ik ben bijna klaar,’ zeg ik. ‘Ik haal gauw nog even de was en –’
‘Eigenlijk,’ onderbreekt Amber me, ‘heb ik je straks nog nodig.’

Heimelijk krimp ik ineen. Ik maak twee keer in de week schoon bij Amber, maar ik doe ook andere dingen voor haar. Zo pas ik bijvoorbeeld geregeld op haar dochter van negen maanden, Olive. Ik probeer flexibel te zijn, want het salaris is uitstekend, maar ik hoor altijd pas op het laatste moment dat ik moet babysitten. Deze keer vond ze twintig minuten van tevoren blijkbaar genoeg.

‘Ik moet naar de pedicure,’ deelt ze me mee met de ernst van iemand die op het punt staat een hartoperatie te ondergaan. ‘Ik wil dat je op Olive past als ik weg ben.’

Olive is een lief klein meisje. Ik vind het, meestal, helemaal niet erg om een oogje op haar te houden. In feite ben ik doorgaans dolblij met de kans om wat extra’s te doen tegen het exorbitante uurtarief dat Amber me betaalt. Zo hou ik een dak boven mijn hoofd en hoef ik geen vuilnisbakken af te stropen op zoek naar eten. Maar nu kan ik niet. ‘Ik heb over een uur college.’

‘O.’ Amber frons, waarna ze vlug weer een neutraal gezicht opzet. Laatst vertelde ze me dat ze had gelezen dat glimlachen en fronsen de hoofdoorzaken zijn van rimpels. Daarom probeert ze altijd zo uitdrukkingloos mogelijk te kijken. ‘Kun je niet een keer overslaan? Nemen ze die colleges niet op? Of is er geen schriftelijke versie van te krijgen?’

Dat is niet zo. Bovendien heb ik de afgelopen veertien dagen al twee colleges overgeslagen, omdat Amber me op het laatste moment vroeg om op te passen. Ik probeer mijn bachelor te halen, en daarvoor heb ik een voldoende nodig voor dit vak. Trouwens, ik ga graag naar deze colleges. Sociale psychologie is leuk en interessant.

‘Ik zou het niet vragen, als het niet belangrijk was,’ zegt Amber.

Het zou kunnen dat haar definitie van ‘belangrijk’ enigszins verschilt van de mijne. Voor mij is het ‘belangrijk’ om af te studeren en die bachelor Maatschappelijk Werk te halen. Ik snap niet goed waarom een pedicure zo belangrijk is. Ik bedoel, het is nog winter. Wie gaat haar voeten zien?

‘Amber...’ begin ik.

Alsof het zo is afgesproken komt er een schel gehuil uit de woonkamer. Ik ben op dit moment niet officieel aan het babysitten, maar ik hou Olive toch meestal in de gaten als ik hier ben. Amber neemt haar drie keer in de week mee naar een speelgroepje bij een van haar vriendinnen. De rest van de tijd is ze kennelijk op zoek naar manieren om van Olive af te komen. Ze klaagt vaak tegen me over het feit dat Mr Degraw erop tegen is dat ze een fulltime nanny neemt, omdat ze zelf niet werkt. Dus zorgt ze voor kinderopvang door een hele trits babysitters in te schakelen, meestal mij. In elk geval zat Olive in de box toen ik begon met schoonmaken. Ik ben in de woonkamer gebleven tot ze in slaap was gesust door het geluid van de stofzuiger.

‘Millie,’ zegt Amber nadrukkelijk.

Ik zucht en leg de spons die ik in mijn hand heb neer. Het lijkt wel of die het afgelopen uur aan mijn hand zat vastgeplakt. Ik was mijn handen boven de spoelbak en droog ze af aan mijn spijkerbroek. ‘Ik kom eraan, Olive!’ roep ik.

Als ik de woonkamer weer binnenkom, heeft Olive zich opgetrokken aan de rand van de box. Ze huilt zo hard dat haar ronde gezichtje vuurrood ziet. Olive is zo’n kindje dat je op de cover van een tijdschrift over baby’s ziet. Ze is engelachtig mooi, tot en met de zachte blonde krulletjes die nu aan één kant plat tegen haar hoofdje zitten doordat ze erop heeft geslapen. Op dit moment is ze

niet zo engelachtig, maar zodra ze me ziet steekt ze haar armpjes omhoog en houdt ze op met snikken.

Ik til haar uit de box en neem haar in mijn armen. Ze duwt haar natte gezichtje tegen mijn schouder. Meteen vind ik het niet meer zo erg dat ik, als het niet anders kan, mijn college mis. Ik weet niet wat het is, maar zodra ik de dertig was gepasseerd, leek het alsof er een knop in me werd omgezet, waardoor ik ineens dol was op baby's. Ik vind het heerlijk om tijd door te brengen met Olive, ook al is ze niet mijn baby.

'Ik waardeer dit heel erg, Millie.' Amber trekt haar jas al aan en pakt haar Gucci-tas van de kapstok naast de deur. 'En geloof me, mijn tenen zullen je eeuwig dankbaar zijn.'

Ja, ja. 'Hoe laat ben je terug?'

'Ik blijf niet al te lang weg,' verzekert ze me, maar we weten allebei dat dat een regelrechte leugen is. 'Want mijn prinsesje zal me missen!'

'Natuurlijk,' mompel ik.

Terwijl Amber in haar tas rommelt om haar sleutels te zoeken, of haar telefoon of haar poederdoos, nestelt Olive zich dicht tegen me aan. Ze kijkt naar me op en lacht haar vier witte tandjes bloot. 'Ma-ma,' zegt ze.

Amber verstijft, met haar hand nog steeds in haar tas. De tijd lijkt stil te staan. 'Wát zei ze daar?'

O nee. 'Ze zei... Millie?'

Olive, zich niet bewust van de narigheid die ze veroorzaakt, grijnst weer naar me en brabbelt nog harder: 'Mama!'

Ambers gezicht kleurt roze onder haar make-up. 'Noemde ze jou nou máma?'

'Nee...'

'Mama!' roept Olive vrolijk. *O god! Hou daar alsjeblieft mee op, kleintje.*

Amber gooit haar tas op de salontafel. Haar gezicht is vertrokken van woede. Daar krijgt ze vast rimpels van. 'Maak je Olive wijs dat jij haar moeder bent?'

‘Nee!’ roep ik uit. ‘Ik vertel haar dat ik Millie heet. Millie. Ze is natuurlijk alleen maar in de war, vooral omdat ik...’

Ambers ogen worden groot. ‘Omdat jij vaker bij haar bent dan ik? Wilde je dat zeggen?’

‘Nee! Natuurlijk niet!’

‘Bedoel je dat ik een slechte moeder ben?’ Ze zet een stap in mijn richting, en Olive kijkt geschrokken. ‘Vind je dat je meer een moeder voor mijn kleine meisje bent dan ik?’

‘Nee! Dat zou ik nooit –’

‘Waarom zeg je dan tegen haar dat jij haar moeder bent?’

‘Dat zeg ik niet!’ Daar gaat mijn hoge babysitvergoeding. ‘Millie, dat is het enige wat ik zeg. Ik zweer het je. Het klinkt als mama, meer niet. De eerste letter is hetzelfde.’

Amber haalt diep adem, om rustig te worden waarschijnlijk. Dan zet ze nog een stap in mijn richting. ‘Geef me mijn baby.’

‘Natuurlijk...’

Maar Olive maakt het me niet gemakkelijk. Als ze haar moeder met gestrekte armen op zich af ziet komen, klemt ze haar armpjes vaster om mijn hals. ‘Mama!’ snikt ze met haar gezichtje tegen me aan.

‘Olive,’ mompelt ik. ‘Ik ben je mama niet. Dát is je mama.’ *Die me gaat ontslaan als je me niet gauw loslaat.*

‘Wat oneerlijk, dit!’ roept Amber uit. ‘Ik heb haar meer dan een week borstvoeding gegeven! Is dat dan helemaal niets waard?’

‘Het spijt me ontzettend...’

Ten slotte rukt ze Olive uit mijn armen. Het kleintje huilt tranen met tuiten. ‘Mama!’ schreeuwt ze, terwijl ze haar mollige armpjes naar me uitsteekt.

‘Ze is je mama niet!’ vaart Amber uit tegen de baby. ‘Dat ben ik. Wil je de zwangerschapsstriemen zien? Die vrouw is níét je moeder.’

‘Mama!’ jammert ze.

‘Millie,’ corrigeer ik haar. ‘Millie.’

Maar wat maakt het uit? Ze hoeft mijn naam niet te weten, want na vandaag kom ik dit huis toch niet meer in. Ik ben ontslagen, geen twijfel mogelijk.

2

Tijdens mijn wandeling van het station naar mijn tweekamerappartement in de South Bronx hou ik mijn tas stevig onder mijn linkerarm geklemd. Met mijn rechterhand hou ik het busje traangas vast dat ik altijd in mijn zak heb, zelfs op klaarlichte dag. Je kunt niet voorzichtig genoeg zijn in deze buurt.

Vandaag ben ik alleen maar blij dat ik mijn appartementje midden in een van de gevaarlijkste wijken van New York nog heb. Als ik niet gauw een ander baantje vind nu Amber Degraw me heeft ontslagen (zonder referentie), zal ik het moeten doen met een kartonnen doos op straat bij het haveloze bakstenen gebouw waar ik momenteel woon.

Als ik niet was gaan studeren, had ik intussen misschien wat geld gespaard. Maar dom genoeg koos ik ervoor om te proberen hogerop te komen.

Terwijl ik langs het laatste huizenblok voor mijn flat loop en mijn sneakers een zompig geluid maken als ik in iets smerigs trap, krijg ik het gevoel dat iemand me volgt. Natuurlijk, ik sta hier altijd op scherp. Maar soms ben ik ervan overtuigd dat ik het verkeerde soort aandacht heb getrokken.

Op dit moment bijvoorbeeld voel ik niet alleen iets kriebelen in mijn nek, maar hoor ik ook voetstappen achter me. Voetstappen die steeds luider lijken te worden. Wie er ook achter me loopt, hij of zij komt dichterbij.

Maar ik draai me niet om. Ik trek alleen mijn alledaagse zwarte jas strakker om me heen en ga sneller lopen. Langs een zwarte Mazda met een gebarsten rechterkoplamp, langs een lekkende

rode brandkraan waaruit het water over straat stroomt, en ten slotte de vijf ongelijke betonnen treden naar de deur van mijn flatgebouw op.

Ik heb de sleutels al in mijn hand. Anders dan in het chique appartementencomplex van de Degraws in de Upper West Side, is hier geen portier. Er is een intercom, en ik heb een sleutel van de buitendeur. Toen de verhuurster, Mrs Randall, het appartement aan me verhuurde, drukte ze me op het hart om nooit iemand achter me binnen te laten. *Dat is dé manier om beroofd of verkracht te worden.*

Terwijl ik de sleutel omdraai in het slot, dat altijd eerst blijft steken, worden de voetstappen weer luider. Even later doemt er een niet te negeren schaduw naast me op. Ik kijk op en zie een man van midden twintig in een zwarte trenchcoat, zijn donkere haar is vochtig. Hij komt me vaag bekend voor, vooral door het litteken boven zijn linkerwenkbrauw.

‘Ik woon op de eerste verdieping,’ zegt hij als hij me ziet aarzelen. ‘1-C.’

‘O,’ zeg ik, hoewel ik nog steeds niet sta te trappelen om hem binnen te laten.

De man haalt een sleutelbos uit zijn zak en rammelt ermee voor mijn gezicht. In een van de sleutels staan dezelfde tekens gegraveerd als in de mijne. ‘1-C,’ herhaalt hij. ‘Direct onder jou.’

Uiteindelijk ga ik overstag en stap opzij om de man met het litteken erlangs te laten, ook al omdat hij me gemakkelijk opzij zou kunnen duwen als hij zou willen. Ik ga hem voor de trap op en sjok tree voor tree naar boven. Onderweg vraag ik me af hoe ik de huur volgende maand moet betalen. Ik heb werk nodig, nu meteen. Ik heb een tijdje een parttime baantje als barkeeper gehad, maar dat heb ik stom genoeg opgezegd omdat op Olive passen veel beter betaalde. En aangezien ik altijd pas op het laatste moment wist of ik moest babysitten, was het lastig om er een tweede baantje op na te houden. Ik moet dus nieuw werk zien te vinden, maar voor iemand met mijn verleden is dat niet bepaald gemakkelijk.

‘Lekker weertje vandaag,’ merkt de man op, terwijl hij vlak achter me de trap op komt.

‘Uhuh,’ zeg ik. Een praatje over het weer is wel het laatste waar ik behoefte aan heb.

‘Ik hoorde dat het volgende week weer gaat sneeuwen,’ gaat hij verder.

‘O?’

‘Ja. Twintig centimeter is de voorspelling. Een laatste stuiptrekking voor de lente.’

Ik kan niet eens meer doen alsof het me interesseert. Als we op de eerste verdieping komen, glimlacht hij naar me. ‘Fijne dag verder,’ zegt hij.

‘Jij ook,’ mompel ik.

Terwijl hij de gang door loopt naar zijn appartement, denk ik onwillekeurig aan wat hij zei toen ik hem binnenliet. *1-C. Direct onder jou.*

Hoe wist hij dat ik op 2-C woon?

Mijn gezicht vertrekt en ik ga wat sneller de trap op naar mijn eigen appartement. Ik hou de sleutel weer gereed, en zodra ik binnen ben sla ik de deur achter me dicht, draai hem op slot en schuif de grendel ervoor. Waarschijnlijk zoek ik te veel achter zijn opmerking, maar je kunt niet voorzichtig genoeg zijn. Vooral als je in de South Bronx woont.

Mijn maag knort, maar ik verlang nog meer naar een warme douche dan naar eten. Ik trek de gordijnen dicht voordat ik me uitkleed en onder de douche spring. Uit ervaring weet ik dat de aanvankelijk kokendhete waterstraal zo kan veranderen in een ijskoude. Sinds ik hier woon, ben ik een expert geworden in het bijstellen van de temperatuur. Maar omdat die in een fractie van een seconde twintig graden kan stijgen of dalen, treuzel ik niet te lang. Ik moet alleen wat vuil van me afspoelen. Na een dag rondlopen in de stad zit ik altijd onder het zwarte stof. Ik sta er liever niet bij stil hoe mijn longen eruitzien.

Niet te geloven dat ik die baan ben kwijtgeraakt. Amber was

zo afhankelijk van me dat ik dacht dat ik onder de pannen was tot Olive naar de kleuterschool zou gaan. Misschien nog wel langer. Ik begon me bijna zeker te voelen, alsof ik een vaste baan had en een inkomen waarop ik kon rekenen.

Nu moet ik op zoek naar iets anders. Misschien moet ik verschillende baantjes nemen om die ene te vervangen. Dat is niet zo gemakkelijk voor mij als voor de meeste anderen. Ik kan niet zomaar een advertentie plaatsen op de populaire kinderopvang-apps, want daarvoor is een achtergrondonderzoek vereist. En zodra dat is uitgevoerd, zijn mijn kansen verkeken. Niemand wil iemand als ik in huis hebben.

Momenteel zit ik een beetje verlegen om referenties, want een tijdlang draaiden de baantjes die ik aannam niet alleen om huishoudelijk werk. Ik deed ook andere dingen voor een aantal van de gezinnen bij wie ik als hulp in de huishouding werkte. Maar dat doe ik niet meer. Al jaren niet.

Nou, het heeft geen zin om stil te staan bij het verleden. Niet nu de toekomst er zo somber uitziet.

Hou op met dat zelfmedelijden, Millie. Je hebt voor hetere vuren gestaan, en dat is ook goed afgelopen.

De watertemperatuur daalt abrupt. Van schrik slaak ik een gil, waarna ik vlug de kraan dichtdraai. Ik heb ruim tien minuten onder de douche gestaan. Dat is langer dan ik had verwacht.

Ik sla mijn badjas om me heen en neem niet de moeite om slippers aan te doen. Ik laat natte voetsporen achter tot in de keuken, die gewoon deel is van de woonkamer. In het superappartement van de familie Degraw waren de keuken, de woonkamer en de eetkamer allemaal afzonderlijke ruimtes. In dit appartement zijn ze samengevoegd tot één multifunctioneel vertrek, dat ironisch genoeg veel kleiner is dan welke kamer bij de Degraws dan ook. Zelfs hun badkamer is groter dan mijn hele woonruimte.

Ik zet een pan water op. Wat ik ga klaarmaken voor het avondeten weet ik nog niet. Waarschijnlijk noedels of spaghetti of een

andere pastasoort. Ik sta nog na te denken over de mogelijkheden als er op de deur wordt gebonkt.

Aarzelend trek ik de band van mijn badjas strakker aan. Ik haal een pak spaghetti uit de kast.

‘Millie!’ De stem klinkt gedempt vanachter de deur. ‘Laat me binnen, Millie!’

Ik krimp ineen. O, nee.

Dan: ‘Ik weet dat je er bent!’